

Justitsministerens tale på politiskolen d. 26. april 2016

DET TALTE ORD GÆLDER

Hvad er grunden til, at mens vi er små, er vores første egentlige drøm at blive enten brandmand eller politimand?

Findes noget større end at tjene loven?

Retfærdigheden?

Er noget mere ædelt end at sikre, den offentlige orden – at der hersker tryghed, sikkerhed og frihed for landets

borgere? Mod ryggesløse kriminelle eller udefrakommende begivenheder? At fange banditterne?

Det er med stolthed, jeg taler for jer i dag. I er dem, der de kommende årtier skal passe på Danmark. Og der er brug for jer. Nu mere end længe.

Det er sagt, at et land, der glemmer de mennesker, der vogter og sikrer landet, glemmer sig selv. Sandt er det i hvert fald, at I for ofte glemmes. En af grundene til, jeg er her i dag er netop den: I skal vide, I er værdsatte. At vi som land og samfund er taknemlige for, at I har valgt netop denne vej. Endda er der rekordmange, der har søgt om optagelse på politiskolen.

I kan komme i både svære, dramatiske og farlige situationer i det virke, I har valgt. Det er ikke nogen lille ting, at I hver og en af jer, har valgt at bruge arbejdslivet på at hjælpe og beskytte andre.

Det er en vanskelig tid, vi nu oplever. Med terrorangrebet i februar i fjor så vi spor, trukket hele vejen fra mellemøsten og hertil. Efter nazisterne i 30'erne og 40'erne, kommunisterne i 70'erne og 80'erne, oplever vi nu islamisternes hærgen i 00'erne og 10'erne.

I skyggen af det mørke kan man glemme, at vores udgangspunkt ellers er godt og bedre end længe.

I Danmark har vi grundlæggende tillid til hinanden. Vi er blandt verdens mest tillidsfulde samfund, viser forskningen. Man kan trygt spadserer alene hjem en sen aften. Vi har boder langs landevejene, hvor både jordbærerne og penge-kassen står frit fremme uden opsyn. Der er ikke mange samfund, der kan bryste sig heraf.

Når vi møder hinanden forventer vi ikke *ondskab*, men *fællesskab*.

Den tillid, vi har til hinanden, gælder også for vore myndigheder. Vi har verdens mindst korrupte land.

Og kriminaliteten er lav. Lavere end længe – betydelig lavere, tilmed, end i den tid, jeg voksede op i 70'erne og

begyndelsen af 80'erne. Ungdommen er for en meget stor parts vedkommende lovlydig som ikke set før.

Danmark er et land præget af fred, frihed og gensidig respekt.

Alt dette gør Danmark til det bedste land i verden at leve i. Det er forudsætningerne vores fællesskab. Vi vil ikke forestille os det anderledes.

Men vores fællesskab og tryghed udfordres. Vi kan ikke tage for givet, at alt det vi, slægtsled på slægtsled, har bygget op kan blive ved med at stå uden, at også vi kæmper for at holde fast i det.

Èn udfordring er de massive strømme af flygtninge og migranter der søger mod Europa. Igennem nu mange år har vi set det danske fællesskab umærkeligt forandre sig. Og i disse år synes det at gå endnu hurtigere. Det oplever man i alle dele af kongeriget.

Det udfordrer vores værdigrundlag. Og det udfordrer vores økonomi.

Og så er der islamismen: Vi står over for nye trusler fra radikaliserede og ekstremistiske forbrydere, der gennem terror og vold ønsker at skræmme os med det erklærede mål at omstyrte vores demokratiske fællesskab.

Det truer vores sikkerhed.

Terrorangrebet i København sidste februar var startskuddet på et politi-år i terrorbekæmpelsens tegn. Vi oplevede, hvordan helt almindelige begivenheder – et debatmøde og en bat mitzvah – blev forvandlet til dage med angst, bekymring og sorg. Det var dage, der rystede Danmark. Det er dage, ingen ønsker at opleve igen.

De dage har betydet omfattende ændringer i dansk politi. Fast bevogtning af særligt udsatte mål er en ny opgave for politiet – og nyt for danskerne. Politiet har siden terrorangrebet i København sidste år ydet en enestående indsats. Vi har i Danmark et dygtigt politi og en dygtig politiledelse.

Men det har også været en slidsom indsats. Og svære tider bliver altid sværere. Indtil de holder op med at være det.

Som om det ikke var nok, har politiet også skulle håndtere flygtninge- og migrantkrisen.

I januar så regeringen sig nødsaget til at indføre grænsekontrol.

Det har betydet endnu en stor massiv opgave for dansk politi. Og sandheden er enkel: Dansk politi har holdt hånden under Danmark.

Det har haft sin pris. Der er trukket store veksler på både det samlede politikorps og den enkelte betjent.

Tag Michael Palmgren, der er her i dag. Han er 37 år, fraskilt far til to og betjent i Nordjylland. Michael vil gerne passe sit arbejde – gøre en forskel. Men samtidig skal – og vil – han også være far. Give klare rammer og løfter. Det kender jeg selv. Forskellen på Michael og mig er, at jeg er justitsminister og selv kan bestemme.

Når weekenden bliver inddraget, tidsplanen ændret – en betjent fortæller, at 7 ud af 8 friweekender blev inddraget – så rammer det familielivet og sætter sig på arbejdsglæden.

Michael er eksemplet på, at vores korps strakt ud og alt kan ikke løses som før. Alle landets kredse har kunnet mærke det. Og det har borgerne også.

Det er en stor udfordring.

Det er en stor udfordring for den enkelte politibetjent, der tilbringer aftenerne alene på hotelværelser i stedet for sammen med familie og venner. Eller som ikke kan holde tre sammenhængende ugers sommerferie sammen med sine børn.

For politiet udgøres af summen af de individer, der trækker i uniformen.

Og presser vi de enkelte politibetjente – jer – så hårdt, at I knækker halsen på det – så knækker vi det korps, den kæde, der skal slå en sikker ring om Danmark.

Vi skal passe bedre på jer. Så I kan fortsætte med at passe godt på os.

De nye opgaver med terrorbevogtning og grænsekontrol betyder samlet set, at der lige nu sker mærkbare omprioriteringer i alle landets politikredse. Faktisk svarer omprioriteringerne til en hel politikreds, der ikke løser sine vante opgaver.

Det skaber forståelige frustrationer for borgerne. For danskerne har en berettiget forventning om, at politiet kommer, når der er brug for dem.

Der har været mange ideer fremme i debatten om, hvordan vi kan løse den aktuelle mangel på betjente.

Lad mig starte med at sige, at noget af det første denne regeringen besluttede, var at afsætte 155 mio. kr. til udbetaling af overarbejdstimer i politiet. Vi vidste, det ikke var gjort med det.

Derfor blev der indgået en politiaftale med et bredt flertal i Folketinget, der i en svær økonomisk tid tilfører 2 mia.

kr. ekstra til politiet over de kommende år. I sig selv den største tilførsel af midler til politiet, vi har set i den tid, jeg kan huske.

Pengene skal bl.a. bruges på at oprette en politiskole mere, så vi kan få flere politifolk.

Lige gyldigt hvor meget jeg ville ønske det, kan jeg ikke stampe flere politibetjente op ad jorden. Vi ved, fra den høje standard vi er vant til, dansk politi har, at uddannelse betyder noget. Og der kan vi ikke slække. Det tager tid.

Hvad gør man så?

Jeg har bedt Rigspolitiet om at overveje alle tænkelige løsninger. Alt hvad der kan give mening i den situation vi står i.

I dag kan jeg sige, at med de forskellige løsninger, vi indtil videre har fundet, kan vi få 165 politifolk hjem fra grænsekontrol til kredsene.

For det første har politiet undersøgt, om man på grund af det lavere aktivitetsniveau ved grænsen vil kunne skrue ned på antallet af betjente. Det er politiets vurdering, at man kan skrue ned med 40 årsværk og samtidig om nødvendigt hurtigt skrue op igen.

For det andet har regeringen besluttet, at Hjemmeværnet skal bistå politiet i forbindelse med grænsekontrollen. Vi har et dygtigt hjemmeværn, som kan bidrage i den situation, vi står i.

Hjemmeværnets hjælp vil blive ydet under politiets ansvar og ledelse, og Hjemmeværnets personale vil forinden gennemføre et målrettet uddannelsesprogram i regi af politiskolen.

Samlet vil Hjemmeværnet kunne aflaste politiet med 125 årsværk, der kan vende tilbage til politikredsene. Det er en løsning, jeg er glad for.

Hele pointen med at have et politi – med netop den uddannelse, som I er i færd med – er at værne om – ikke bare et trygt og sikkert – men også et frit og demokratisk samfund. For I bliver særligt uddannet til at håndtere konflikter med borgere – og til at sikre at en konflikt ikke eskalerer til våbenbrug.

Vi har et dygtigt forsvar med fantastiske soldater. Som formanden for den største fagforening i forsvaret, Jesper K. Hansen, imidlertid siger, så er det, at stå vagt ved et civilt sted som fx synagogen en helt anden opgave, end forsvaret normalt løser.

For det tredje skal vi have endnu flere politiskoleelever. Det hjælper ikke umiddelbart i 2016, men det er centralt

på længere sigt. Derfor vil der, som en del af politiforliget, blive skruet op for optaget på politiskolen. Vi har allerede øget optaget i år til 552. Det er 168 studerende mere end normalt.

Jeg har derudover aftalt med rigspolitichefen, at vi skruer op til det maksimale elevoptag på politiskolen i år, dvs. 600 elever, ved at fremrykke optaget fra 2017.

Og lad mig så *for det fjerde* pege på, at en anden del af løsningen ligger i såkaldt ”opgaveglidning”. Det handler om, at politiuddannede ikke skal bruge deres dyrebare tid på opgaver, som kan løses af andre medarbejdergrupper. Et af de tydeligste eksempler på spild af gode betjente er ATK-vognene. Derfor er det besluttet, at fra årsskiftet vil det være slut med betjente i ATK-vogne. Så jeg håber

ikke, det udelukkende var for at sidde i en ATK-vogn, I søgte ind hos politiet...

Rigspolitiet arbejder videre med overvejelser om, hvordan man kan udskifte betjente med andre medarbejdergrupper.

Aktuelt er fokus på politiets 112-alarmcentraler og afholdelse af teori- og køreprøver. Vi skal også se på områder som transport af arrestanter.

Også muligheden for øget anvendelse af private aktører bliver afdækket. Politiet vil fremadrettet bruge private aktører i forbindelse med kostertransporter samt i øvrigt

overveje, hvor det kan give god mening at lade opgaver løse i dette regi.

Politiet afsøger altså lige nu alle områder, hvor man kan frigøre betjente til reelt politiarbejde.

Men hverken assistance fra Hjemmeværnet, såkaldt opgaveglidning eller andre gode ideer løser den aktuelle udfordring med, at der simpelthen mangler politibetjente.

Derfor kommer vi ikke uden om, at der ude i kredsene sker en omprioritering – altså en løbende vurdering af, hvilke opgaver der skal løses, og hvilke der må vente.

Målsætningen er klar: Vi skal igennem den næste tid med så få konsekvenser for borgerne som mulig, så borgernes høje grundlæggende tryghed og tillid til politiet fastholdes.

Men lad os være ærlige over for hinanden: Man kan ikke nedprioritere visse områder til fordel for andre, uden at det får konsekvenser for de områder, der nedprioriteres.

Politikredsene fastholder den højt prioriterede indsats mod rocker- og bandekriminalitet, mod borgervendt kriminalitet, herunder særligt indbrudskriminalitet, samt mod problemer i særligt udsatte boligområder.

Til gengæld har man så skruet ned for eksempelvis indsatsen på færdsels- og narkotikaområdet. Og det er –

desværre – ikke fordi, vi kører pænere, eller der er behov for en mindre indsats på narkoområdet, men fordi politiet bruger færre timer på kontrollen.

Der er også sat færre timer af til skrivebordsarbejdet, hvilket betyder stigende sagsbehandlingstider.

Uanset hvordan vi vender og drejer det, så kommer 2016 til at kræve en helt særlig indsats af politiet. For der er tale om vigtige opgaver, som skal løftes.

Det bliver ikke, som jeg kunne have ønsket mig det i den bedste af alle verdener. Men det bliver så godt, at vi alle har grund til at føle os trygge.

Det er situationen. Det er virkeligheden.

Denne – den ikke-bedste situation – vil heldigvis ikke vare evigt.

Kombinationen af, at vi systematisk rykker politibetjente fra skrivebordet og ud i virkeligheden og samtidig uddanner flere betjente vil gøre en markant forskel. I – og andre hold efter jer – vil komme til at gøre den forskel. Endnu en grund til at komme her i dag.

Vi står over for en prøvelse. Men ikke en uoverkommelig opgave. Og som land har vi trods alt prøvet det der var værre.

I tider som disse, hvor alle ved, at politiet er hårdt spændt for, er det opmuntrende og imponerende at kunne stå her med alle jer, der har følt sig kaldet til at søge ind i politiet.

I får mulighed for at påvirke, hvilket land vi har – og er. I kommer til at tjene loven, retfærdigheden og den offentlige sikkerhed og orden. Det er et privilegium – men også et stort ansvar. Jeg er sikker på, I vil møde denne udfordring med åben pande og løse udfordringerne dygtigt.

Vi har gennem mange år fundet balancen mellem opretholdelse af sikkerhed, ro og orden og respekt for de grundlæggende frihedsrettigheder.

Det er det, vi har at tilbyde som retsstat. Det er den pagt, vi har indgået. Det er det, borgerne betaler deres skat for. Det er en af grundene til at være stolt over Danmark.

Derfor vil jeg gentage min tak. Det har stor betydning for vores land, at der er mennesker som jer. Mennesker som vælger at tage det på sig at opretholde offentlig sikkerhed og orden, hvor indenfor vi alle kan færdes trygt. Mennesker, der ikke bare taler om, hvilket samfund de ønsker – men som rent faktisk selv er med til at skabe det.

Jeg kan love jer, at regeringen og de partier, der står bag politiforliget, vil gøre, hvad der står i vores magt, så I

kan løse den opgave, der er sat for jer: At sikre og passe på Danmark.

Og det bliver bedre. Den situation vi har nu er midlertidig. I takt med, at politiaftalen – der tilføjer 2 mia. ekstra til politiet – bliver rullet ud i hele landet, så går vi bedre tider i møde.

Tak.

Og pas nu på jer selv og hinanden derude...